

جامعه حسابداران رسمی ایران

تاریخ: ۹۸/۱۲/۱۲
شماره: ۹۸، ۲۴۴۵۷۵
پیوست:

دبیرکل و رئیس هیات مدیره

مدیران محترم

مؤسسات حسابرسی

با سلام و احترام؛

در شرایط فعلی که ویروس کرونا در سطح استان تهران و بسیاری از استان‌های دیگر کشور شیوع پیدا کرده است، با توجه به تقارن ایام اخیر با انبارگردانی پایان سال مالی واحدهای مورد رسیدگی و ضرورت برنامه‌ریزی برای نظارت بر انبارگردانی واحدهای مزبور، همچنین اهمیت مشارکت ملی برای جلوگیری از گسترش شیوع ویروس کرونا، نظر مدیران محترم مؤسسات حسابرسی عضو جامعه را به موارد زیر جلب می‌نماید:

۱. موجودی مواد و کالا از جمله اقلام با اهمیت صورتهای مالی محسوب می‌شود، لذا ضرورت دارد حسابرس مستقل از طریق اجرای روش‌های مؤثر، شواهد حسابرسی کافی و مناسب درباره وجود و وضعیت آنها، کسب نماید.

۲. در شرایط پیش‌گفته، الزام واحدهای مورد رسیدگی جهت برنامه‌ریزی شمارش موجودیهای مواد و کالا در پایان سال و اعمال روش‌های متعارف نظارت بر انبارگردانی، ممکن است مخاطراتی برای کارکنان مسئول شمارش واحد مورد رسیدگی و کارکنان ناظر اعزامی توسط مدیر مسئول کار جهت نظارت بر انبارگردانی، در پی داشته باشد، لذا ضمن تأکید بر مسئولیت حسابداران رسمی شاغل نسبت به کسب شواهد حسابرسی کافی و مناسب در راستای حصول اطمینان از نبود هرگونه تحریف عمدی یا سهوی با اهمیت در سطح صورتهای مالی واحد مورد رسیدگی، استفاده از سایر روش‌های حسابرسی برای حصول اطمینان درباره وجود و وضعیت موجودیهای مواد و کالا، به شرح زیر توصیه می‌شود:

۱-۲- شمارش موجودی مواد و کالا در تاریخی پس از تاریخ صورتهای مالی

استفاده از این روش در شرایطی توجیه‌پذیر است که کنترل‌های داخلی حاکم بر فرآیندهای خرید و وارده به انبارها (شامل برگشت از خرید و وارده) و فروش و مصرف و صادره از انبارها (شامل برگشت از فروش و مصرف و صادره)، طی سال مالی مورد گزارش و نیز از ابتدای سال مالی بعد لغایت تاریخ انبارگردانی، به نحو مطلوب طراحی و به صورت اثربخش اجرا شده باشد. در چنین شرایطی، با هماهنگی مدیر مسئول کار حسابرسی و مسئولین واحد مورد رسیدگی، تاریخ انبارگردانی پس از پایان سال مالی تعیین و برنامه شمارش و نظارت بر انبارگردانی، طبق رویه متعارف انجام و با توجه به نتایج حاصله در تاریخ انبارگردانی، از طریق اعمال تعدیلات مربوط به واردها و صادره‌های پس از تاریخ صورتهای مالی لغایت تاریخ انبارگردانی و آزمون محتوای نمونه‌ای آنها، وضعیت مقداری موجودی‌ها در پایان سال مالی مشخص می‌گردد. بدیهی است، هرگونه مغایرت با اهمیت بین نتایج شمارش به دست آمده با سوابق دفتری موجودی‌ها در پایان سال مالی (کارت انبار، کارت حسابداران انبار اعم از دستی یا مکانیزه)، باید دقیقاً "پیگیری و مشخص گردد."

جامعه حسابداران رسمی ایران

تاریخ: ۹۸، ۱۲، ۱۳
شماره: ۹۸، ۲۴۴۵۷۵
پیوست:

دبیرکل و رئیس هیات مدیره

۲-۲- استفاده از نتایج انبارگردانی میان دوره‌ای

استفاده از این روش، مستلزم آن است که:

الف- انبارگردانی میان دوره‌ای با نظارت حسابرس یا حسابرسان ناظر اعزامی توسط مدیر مسئول کار حسابرسی انجام شده و نتایج آن مورد تایید قرار گرفته باشد.
ب- کنترل‌های داخلی فرآیندهای خرید و وارده به انبارها (شامل برگشت از خرید) و فروش و مصرف و صادره از انبارها (شامل برگشت از فروش و مصرف) به صورت مناسب طراحی و به صورت اثربخش در کل سال مورد رسیدگی، به ویژه در نیمه دوم سال مالی لغایت تاریخ صورتهای مالی، اجرا شده باشد.

تحت شرایط مزبور، حسابرس مستقل می‌تواند نتایج شمارش میان دوره‌ای را براساس مدارک و مستندات وارده و صادره انبارها (شامل برگشت از وارده و صادره‌ها و انتقالات) در نیمه دوم سال مالی و آزمون محتوای نمونه‌ای آنها، تعدیل و از این طریق وضعیت موجودی‌های مواد و کالا را در پایان سال تعیین نماید. بدیهی است، هر گونه مغایرت با اهمیت احتمالی نتایج حاصل از این روش با سوابق دفتری موجودی‌ها (کارت انبار/کارت حسابداری انبار اعم از دستی یا مکانیزه)، باید به صورت دقیق و کامل پیگیری شود.

۲-۳- استفاده از نتایج شمارش نمونه‌ای طی سال واحدهای مورد رسیدگی

برخی واحدهای مورد رسیدگی، به دلیل حجم بالای موجودی‌های مواد و کالا (به عنوان مثال، موجودی قطعات یدکی)، مبادرت به شمارش نمونه‌ای آنها در پایان هر ماه می‌نمایند. حسابرس مستقل در صورت برقراری تمام شروط زیر، می‌تواند به سوابق دفتری موجودی‌ها (کارت انبار/کارت حسابداری انبار اعم از دستی یا مکانیزه)، در پایان سال مالی، اتکاء نماید.

الف- قابلیت اتکاء به نتایج مقداری-ریالی موجودی‌های مواد و کالا در ابتدای سال.

ب- نظارت نمایندگان اعزامی مدیر مسئول کار بر جریان شمارش نمونه‌ای در مقاطع ماهیانه و قابلیت اتکاء به نتایج شمارش نمونه‌ای انجام شده.

پ- عدم مشارکت مسئولین انبار در جریان شمارش ماهیانه.

ت- حصول اطمینان از بررسی ماهیت مغایرت‌های احتمالی بین نتایج شمارش نمونه‌ای انجام شده و سوابق دفتری موجودی‌ها و اعمال تعدیلات لازم در این خصوص در مقاطع ماهیانه.

ث- حصول اطمینان از تأکید بر شمارش مستمر موجودی‌های با ارزش بالا، همچنین موجودی‌های پرمصرف و در معرض نابابی در مقاطع ماهیانه، همچنین شمارش نمونه‌ای سایر موجودی‌ها، به گونه‌ای که کل موجودی‌های اخیر در طول سال یکبار شمارش شده باشند.

ج- حصول اطمینان از طراحی و اثربخشی کنترل‌های داخلی فرآیندهای خرید و وارده به انبارها (شامل برگشت از خرید و وارده‌ها) و فروش و مصرف و صادره از انبارها (شامل برگشت از فروش و مصرف و صادره‌ها) در طی سال مالی مورد رسیدگی (اعم از دستی یا مکانیزه).

جامعه حسابداران رسمی ایران

تاریخ: ۹۸/۱۲/۱۲
شماره: ۹۸، ۲۴۴۵۷۵
پیوست:

دبیرکل و رئیس هیات مدیره

خاطر نشان می‌سازد، طبق مفاد بندهای ۴ تا ۸ استاندارد حسابرسی ۵۰۱ با عنوان "شواهد حسابرسی - ملاحظات خاص در خصوص برخی از اقلام" و توضیحات کاربردی ۱ تا ۱۶ استاندارد مزبور، نکات و رهنمودهای با اهمیتی در ارتباط با مسئولیت حسابرس مستقل نسبت به موجودی مواد و کالا، ارایه شده است.

در خاتمه امید است کلیه تهدیدات ناشی از وضعیت پیش آمده توسط حسابداران رسمی به فرصت تبدیل شده و قابلیت و ظرفیت حرفه حسابرسی بیش از پیش عرضه و نسب به به‌روزرسانی دانش مربوط در فرصت پیش آمده حداکثر استفاده صورت گیرد.

با آرزوی سلامتی و روزهای سرشار از امید و تندرستی برای تک تک اعضای گرانقدر.

سیدمحمد علوی
همراه سرآدم

www.hemattaraz.ir